

همه مخالفت‌های اصولگرایان کشک بوده!

بعد از آخرین مناظره انتخابات ریاست‌جمهوری، یک کاربر توئیتر توییت کرد، برنده اصلی انتخابات همان ۱۱ نفر فهرست بدهکاران بزرگ بانکی بودند که دو چهره ارشد نظام، یکی رئیس قوه‌قضا و نامزد پیش‌تاز انتخابات و یکی هم رئیس‌کل سابق بانک‌مرکزی، جرات نام‌بردن از ایشان را ندارند.

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، بعد از آخرین مناظره انتخابات ریاست‌جمهوری، یک کاربر توئیتر توییت کرد، برنده اصلی انتخابات همان ۱۱ نفر فهرست بدهکاران بزرگ بانکی بودند که دو چهره ارشد نظام، یکی رئیس قوه‌قضا و نامزد پیش‌تاز انتخابات و یکی هم رئیس‌کل سابق بانک‌مرکزی، جرات نام‌بردن از ایشان را ندارند.

از این شوخی تلخ که بگذریم، ابراهیم رئیسی کوشید و احتمالاً توانست این پیام را به غرب و شرق برساند که با تداوم برجام اصلاً مخالف نیست. به بیان خودمانی اصول‌گراها به سرگروهی رئیسی به غرب پیام دادند با برجام تنها تا جایی مخالفند که عنان آن دست‌شان نباشد. به‌همین دلیل همتی و مهرعلیزاده امشب بیش‌از دو مناظره پیشین کوشیدند روی موج قدیمی هراس از سیاست‌خارجی ضد‌غربی اصول‌گراها سوار شوند که جلیلی و زاکانی هم در زمین آن‌ها بازی کردند.

جلیلی به‌تندی گفت با همه کنوانسیون‌ها، خصوصاً در ماجرا اف‌ای‌تی‌اف، مخالف است. زاکانی هم گفت راه‌حلش برای دور زدن مشکل تحریم و اف‌ای‌تی‌اف، تجارت با ارزهای ملی متقابل کشورهای همسایه است و نه با دلار. به نظر می‌رسد جلیلی و زاکانی، همان‌طور که همتی اشاره کرد، در بازی سیاست خارجی نقش «پلیس بد» را خوب بازی کردند.

حالا رئیسی در نظر غربی‌ها با جلیلی که غربی‌ها تلخی مذاکره‌کردن با او را خوب به‌یاد دارند و علناً مخالف اف‌ای‌تی‌اف است، متفاوت جلوه می‌کند. او رسماً گفت برخوردش با برجام و اف‌ای‌تی‌اف، «دائر مدار منافع» یعنی بر پایه «منافع» است- رئیسی احتمالاً توانست این پیام را صادر کند که سیاست خارجی و سیاست هسته‌ای ایران تغییری نمی‌کند.

همان‌طور که عباس عبدی- تحلیل‌گر سیاسی اصلاح‌طلب- اشاره کرده این لحظه آبروریزی اصول‌گرایان بود. لحظه‌ای که بعد از بیش از یک دهه مخالفت و سنگ‌اندازی در مذاکرات با غرب، مهم‌ترین دستاورد این مذاکره یعنی برجام را قبول کردند.

از منظر سیاست داخلی، این سیگنال بدان معناست که همه مخالفت‌ها «کشک» بوده. و این قطعاً روی بدنه اصول‌گرایی که در طول یک دهه با شعارهای ضد‌غربی بسیج شده، تاثیر منفی خواهد گذاشت. اما این لحظه آبروریزی ناگزیر بود. ابراهیم رئیسی هم برای پیروزی در انتخابات و هم برای دولت‌داری بی‌دردسر، مجبور بود چنین پیامی بدهد.

او برای پیروزی نیازمند آرای‌ورای سنتی اصول‌گرایان است و از سوی دیگر در حالی مذاکرات در وین به اگما رفته است باید سیگنالی به غرب می‌داد که آن‌ها را از تداوم مذاکرات – که سیاست نظام است- آسوده‌خاطر سازد.

اما نکته مهم پیام او به دو نامزد نزدیک به اصلاح‌طلبان بود. رئیسی خطاب به همتی و مهرعلیزاده – و همه نیروهای اصلاح‌طلب- گفت شماها با دولت بدون اقتدار در داخل نمی‌توانید برجام را اجرا کنید. اجرای برجام دولت مقتدر می‌خواهد و تاکید کرد که منظورش اقتدار داخلی است.

بعید نیست سیگنال رئیسی به غرب در مرادوات مالی و هسته‌ای، یک روی داخلی هم داشته‌باشد؛ دولت احتمالی او سیاست خارجی فعلی را تغییری نخواهد داد (احتمالاً تنها کادر تیم مذاکره‌کننده عوض شود) اما در سیاست داخلی، سیاستی «مقتدرانه» در پیش خواهد گرفت. سؤال اینجا است که آیا این رویکرد برای فعالان سیاسی و اجتماعی و اقتصادی و برای نهادهای جامعه سیاسی و مدنی ایران نگران‌کننده خواهد بود؟

باید دید؛ خارجی‌ها یا داخلی‌ها به سیگنال‌های گفته و ناگفته رئیسی چه پاسخی خواهند داد؟

و البته رئیسی برای یک‌گروه از داخلی‌ها هم درباره اقتدارش پیام فرستاد: برای سرمایه‌داران؛ وسط بگو و مگو با همتی بر سر فهرست بدهکاران بانکی، برای بدهکاران بانکی بزرگ و صادرکنندگان بدحساب، پیام فرستاد، مشکلات آن‌ها، قضایی نمی‌شود. آن کاربر توئیتر درست گفته بود: برنده آن ۱۱ نفر بودند.